

Wstęp

Oddajemy do rąk Państwa zbiór studiów poświęcony szeroko rozumianemu postrzeganiu bezpieczeństwa w naukach społecznych. Jest to spojrzenie wieloaspektowe, uwzględniające zwłaszcza społecznych aktorów zbiorowych. Ponieważ katalog niebezpieczeństw zmienia się wraz z rozwojem społeczności, zmieniają się także percepcje zagrożeń. To zaś przekłada się bezpośrednio na różnorodną tematykę artykułów, które znalazły się w monografii. Bezpieczeństwo nierozzerwalnie jest elementem polityki, globalnej i lokalnej, co w doskonały sposób można obserwować w wyjątkowym roku 2020. Roku pierwszej od 100 lat ogólnoswiatowej pandemii, która odcisnęła swoje piętno zarówno na globalnych, jak i lokalnych relacjach społecznych. Bez wątplenia już niedługo stanie się ona obiektem licznych analiz i badań, a także pogłębionych dyskursów. Prace, które złożyły się na niniejszy tom, powstawały jednak znacznie wcześniej i nie uwzględniają zasadniczo tego zjawiska, choć wpływa ono w sposób bezpośredni i pośredni na wiele podnoszonych w artykułach kwestii.

Ponieważ społeczna percepcja bezpieczeństwa opiera się w dużej mierze na przekazie medialnym, a także materiałach umieszczanych w mediach społecznościowych i różnorodnych portalach internetowych, zjawisko to jest kluczowym elementem przewijającym się w pracach Ewy Dąbrowskiej-Prokopowskiej, Daniela Boćkowskiego, Kamila Gorynia czy Moniki Kulki-Smołkowicz. Z kolei tekst Jana Poleszczuka w syntetyczny sposób przedstawia zasady działania złożonych systemów bezpieczeństwa,

które są punktem wyjścia do opisu większości zagrożeń podnoszonych przez autorów. Podobnie fundamentalnych kwestii dotyczy artykuł Patrycji Goryń. Niewiele chyba osób zastanawia się nad złożonością modelu bezpieczeństwa społecznego i znaczenia tego faktu dla analizy działania systemu opieki społecznej.

Społeczna percepcja bezpieczeństwa, jako układ złożony oraz niestały, nie pozwala budować wzorcowych modeli, dlatego też zbiór niniejszy jest studium wybranych przypadków, które mogą stać się punktem wyjścia do dyskusji. Założenie to sprawiło, że do zbioru włączone zostały także analizy o charakterze historycznym i geopolitycznym, odpowiednio teksty Katarzyny Kurzy i Katarzyny Gruszko.

Przewodniczący Komitetu Naukowego
Daniel Boćkowski